

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

e-mail: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3688

EU PENÍZE ŠKOLÁM

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUČ

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUČ

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

e-mail: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

Autor:	<i>Mgr. Miroslava Janů</i>
Vzdělávací oblast:	<i>Člověk a jeho svět</i>
Vzdělávací obor:	<i>Prvouka</i>
Vyučovací předmět:	<i>Prvouka</i>
Ročník:	<i>3.</i>
Tematická oblast:	<i>Svět kolem nás</i>
Téma hodiny:	<i>Půda 1</i>
Označení DUM:	<i>VY_32_INOVACE_34.15.JAN.PR.3</i>
Vytvořeno:	<i>13. 12. 2013</i>

PŮDA

Nutná podmínka života na Zemi.

Zvětrávání = rozpad hornin, na které působí řada přírodních činitelů:

1. voda

2. vítr (proudící vzduch)

3. změny teplot

4. kořeny rostlin

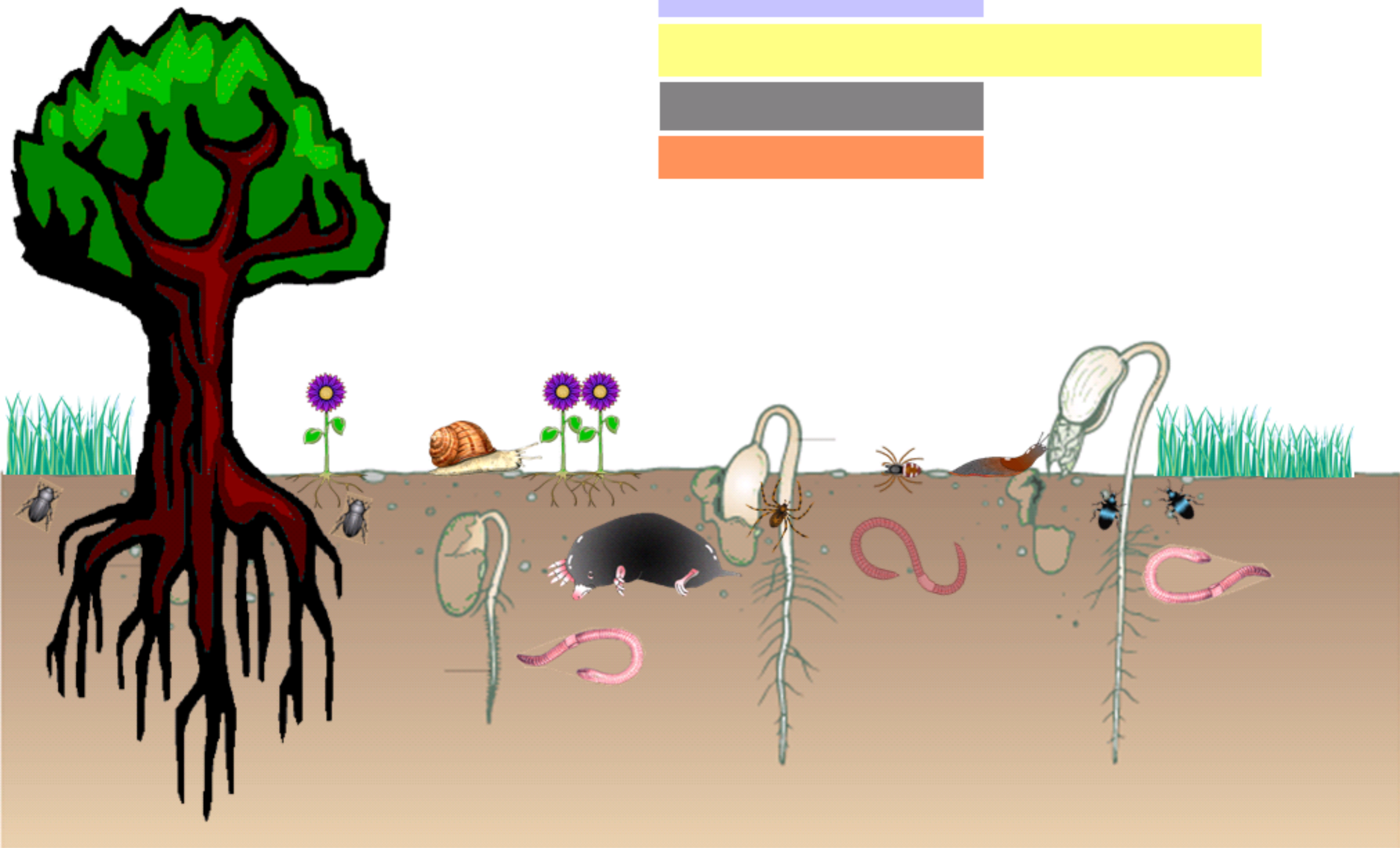
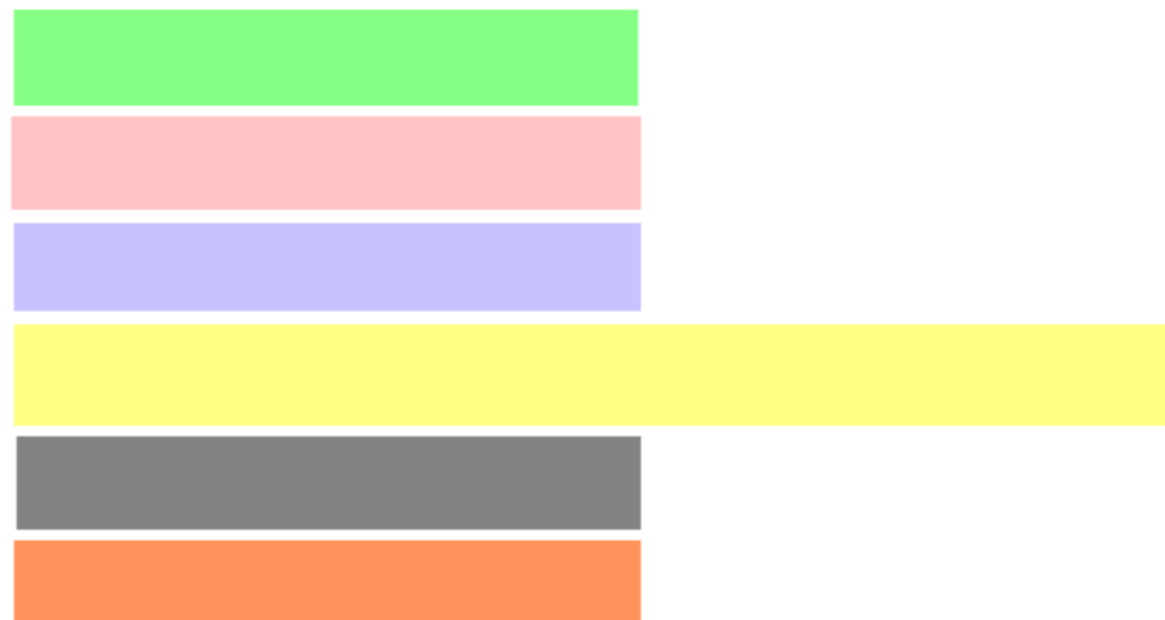

5. zmrzlá voda

Půda je součástí neživé přírody. Rozpadem odumřelých těl rostlin a živočichů vzniká humus, který obsahuje mnoho živin a činí půdu úrodnou.

Půda obsahuje:

Funkce půdy:

- ⇒ opora kořenům rostlin
- ⇒ zdroj živin pro rostliny
- ⇒ domov živočichů, kteří žijí v norách a podzemních chodbičkách, ale i milionů pavouků, stonožek a bakterií

Typy půdy:

⇒ hlinitá -

⇒ písčitá -

⇒ jílovitá -

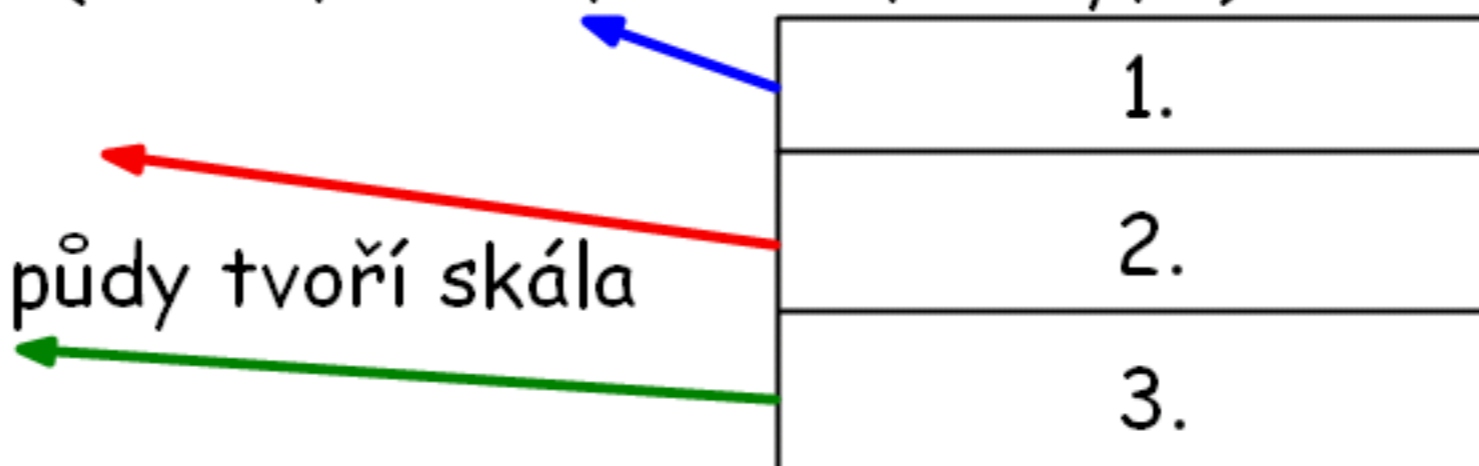
Zjisti, jaký typ půdy je na polích a v zahradách v okolí tvého domova.

Vrstvy půdy:

1. **Povrchová vrstva** - kořeny rostlin, drobní živočichové
(krtek, žížala, brouci, larvy,...)

2. **Spodní vrstva**

3. **Podloží** - podloží půdy tvoří skála

V půdě se bohužel často nachází i odpad výrobků z látek uměle vytvořených člověkem, který je nerozložitelný.

Odpad je důležité třídít a vyhazovat do kontejnerů.

Člověk půdu obdělává a pěstuje různé plodiny (ovoce, zelenina, obilí,...)

ORNICE = nejsvrchnější část půdy, kterou zemědělci obdělávají

Zemědělci o půdu pečují, aby byla **ÚRODNÁ**.

Půdu na svazích kopců chrání, aby ji stékající voda neodnášela tak, že pole orají napříč svahem.

Ponechávají meze a osazují je skupinami keřů a stromů, aby jejich kořeny půdu zpevnily.

Půdu **HNOJÍ**, a tím jí dodávají potřebné živiny, které rostliny potřebují ke své výživě.

Půdu je třeba chránit nejen na polích, ale také ve městech.

UHLÍ

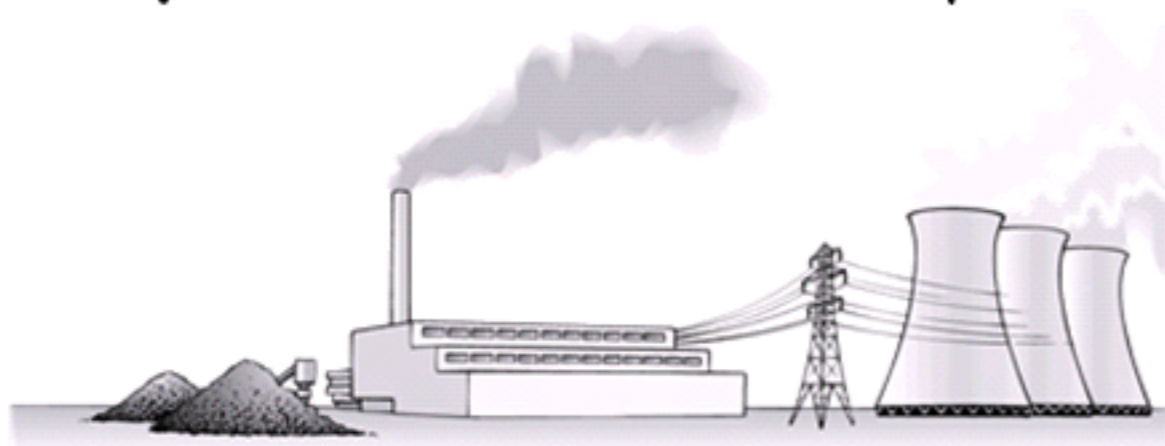
Vzniklo přeměnou pravěkých rostlin, které zapadly do bahna a bez přístupu vzduchu zuhelnatěly.

Spalováním uhlí získáváme teplo a v tepelných elektrárnách i elektrickou energii.

Nejprve vznikala rašelina, ta se po miliony let měnila v hnědé uhlí a další miliony let trvalo, než se hnědé uhlí přeměnilo na nejkvalitnější černé uhlí.

Hnědé uhlí se těží v **povrchových dolech**, černé uhlí se těží v **hlubinných dolech** až stovky metrů pod povrchem.

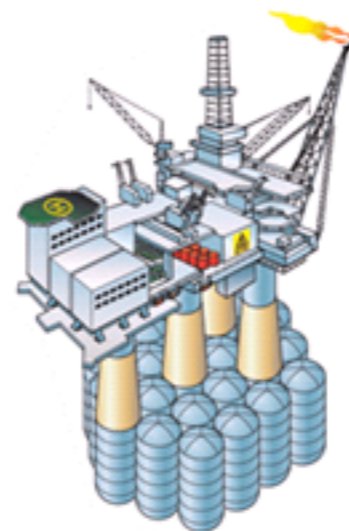
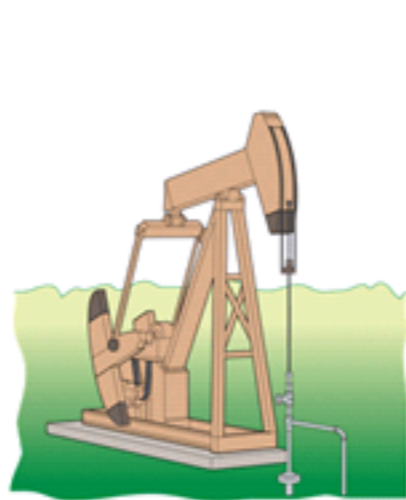

ROPA, ZEMNÍ PLYN

Vznikaly ze zbytků obrovského množství odumřelých živočichů, které se po miliony let ukládaly v klidných mořských zátokách, mísily se s bahnem a **bez přístupu vzduchu se rozkládaly.**

Z ropy se vyrábí benzin, nafta a mnoho dalších důležitých věcí (umělé hmoty, barvy, léky, prací prášky,...).

Zemní plyn je palivo s velkou budoucností, neboť při spalování uniká do ovzduší jen nepatrné množství škodlivých látek.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

email: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

Seznam použité literatury a pramenů:

ŠTIKOVÁ, V. *Prvouka 3 - učebnice pro 3. ročník základní školy.* Brno : Nová škola, 2002. ISBN 80-7289-044-1. s. 32.

ŠTIKOVÁ, V. *Prvouka 3 - pracovní sešit pro 3. ročník základní školy.* Brno : Nová škola, 2008. ISBN 80-7289-045-X. s. 36.

BRADÁČOVÁ, L. *Prvouka pro 3. ročník - I. díl.* Praha : ALTER, 1997. ISBN 80-85775-72-7. s. 56-60.

Použité zdroje:

Obrazový materiál je použit z knihovny prostředků Activstudio.